

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

Beslut
Datum
1996.04.30

Vår beteckning
2329-08109-95
Dos nr
2329-08109-95

NV

lok

Enligt sändlista

Ändring i beslut om föreskrifter avseende Naturreservatet Grundholmarna (Beslutsdatum 1975-11-21)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att det årliga beträdnadsförbudet för delområdet Stallgårn inom naturreservatet Grundholmarna i Örebro kommun skall utsträckas till och med den 15 augusti samt att vattenområdet inom 50 meter från ön Stallgårn skall inkluderas i detta förbudsområde. Yrkesfiskare med fiskerättigheter i området omfattas ej av förbudet. Förbudet skall ej heller utgöra hinder för genomfartstrafik i sundet mellan Stallgårn och Grundholmarna.

Bakgrund

Målsättningen med bildandet av naturreservatet Grundholmarna var dels att skydda det geologiska intresset i form av åsöar, dels att säkerställa en skötsel av området som ger allmänheten möjlighet till fortsatt nyttjande av öarna för bad och rekreation under ordnade former, samt slutligen att skydda fågellivet på och invid den sydligaste av öarna (Stallgårn).

I augusti 1990 upprättades en skötselplan för naturreservatet varvid beslutades följande mål för skötseln av Stallgårn. "Stallgårn skall på några års sikt överföras till en trädlös grusholme där buskar och stubbskott kontinuerligt hålls efter. Detta skapar goda förutsättningar för häckning av tärnor, måsfåglar, simfåglar och strandskata och missgynnar kråkfåglarnas predation under häckningstid". Som skötselåtgärder beslutades: "All trädvegetation och högre buskar skall avverkas vintertid, virket transporteras bort och grenar och ris bränns. Inledningsvis årlig återkommande röjning av sly och stubbskott".

Den 19 oktober 1995 fick Servicecentralen vid Örebro stad genom William Lundin, skogs- och naturvårdsavdelningen, av länsstyrelsen i uppdrag att i nära samråd med fiskaren Bo Eriksson, utföra ovan beslutade åtgärder vilka nu effektuerats.

Erfarenheterna från tillsynsarbetet vid reservatet har gett vid handen att allmänheten vid upprepade tillfällen brutit emot landstigningsförbudet på Stallgårn och därigenom orsakat uppflog av häckande fåglar med spolierade häckningsresultat som följd. Närgången båttrafik och i synnerhet mer långvarigt sportfiske ger samma resultat för fågellivet. Det har också

Länsstyrelsen
Örebro län
Naturvård
Sture Marklund

Beslut
Datum
1996.04.30

Vår beteckning
2329-08109-95
Dos nr
2329-08109-95

noterats att fåglarna ofta lägger nya kullar varför de fortfarande kan ha ägg eller små ungar, och således vara ytterst störningskänsliga, när beträdnadsförbudet upphör efter den 15 juli.

Ärendehandläggning

Länsstyrelsen har 1996.03.11 skickat remiss angående ändring av föreskrifterna för Grundholmarnas naturreservat till berörda instanser för yttrande senast 1996.04.15. Synpunkter har därefter muntligen inkommit från Bo Eriksson, Valen, med önskemål om att det till vattenområdet utvidgade beträdnadsförbudet ej skulle omfatta genomfartstrafik genom sundet avskiljande Stallgårn och Grundholmarna. Anledningen till detta var att det endast nära Stallgårn är tillräckligt djupt för att nyttja denna led.

Per Olov Führ

Sture Marklund

Bilaga: Folder över naturresevatet Grundholmarna

Bildande av naturreservatet Grundholmarna i Örebro kommun

Beskrivning av reservatet

Reservatets benämning: Naturreservatet Grundholmarna

Kommun: Örebro

Socken: St Mellösa socken

Ägandeförhållanden: Äganderätt till Grundholmarna hävdas av St Mellösa sockenallmänning. Fastighetsbestämning, som kan beröra Grundholmarna, pågår för fastställande av gräns mellan sockenallmänningens enskilda vatten och allmänt vatten.

Lägesbeskrivning: Reservatet är beläget i sjön Hjälmaren ca 25 km öster om Örebro och ca 6 km sydsydväst Lungers udde samt ca 4 km norr Vinön. Tyngdpunktskoordinater x= 6568500 y= 1494100 i rikets system 2,5 W Stockholm.

Gränser: Reservatets gränser redovisas på bifogad karta. Gränsen sammanfaller med vattenlinjen vid medelvattenstånd (+ 21,88 m ö h).

Areal: Ca 5 ha fastmark.

Ärendets handläggning: Genom inventering av Hjälmarens öar och vattenområden år 1969 har påvisats öarnas stora geologiska värde, samt de goda förutsättningarna för rekreation och friluftsliv.

Länsstyrelsen påbörjade under 1973 arbetet med förslag till avgränsning, föreskrifter och skötselplan för ett reservat. Preliminärt förslag till skötselplan utarbetades sommaren 1974 och behandlades 1974-08-21 av länets skötselråd. Samråd har under hand tagits med styrelsen för St Mellösa sockenallmänning. Förslagen har slutligen remissbehandlats av kommunen, naturvårdsverket, skogsvårdsstyrelsen och styrelsen för St Mellösa sockenallmänning. Härutöver har samråd skett med Kammarkollegiet.

Grund för beslutet

Grundholmarna utgör del av Vingåker-Fellingsbroåsen, vilken sträcker sig tvärs över Hjälmaren. Åsen når här på några ställen över vattenytan och bildar öar. Tre av holmarna är vid lågvatten sammanbundna med långa obevuxna sandrev. Den sydligaste holmen, Stallgårn, saknar även vid lågvatten landförbindelse med de övriga holmarna.

Öarna är helt uppbyggda av isälvssorterat material fränst sand och grus men även spridda block.

Förutom rent geologiskt naturvetenskapliga värden rymmer området mycket goda förutsättningar för rekreation och rörligt friluftsliv bl a på grund av de goda badmöjligheterna längs öarnas sand- och grusstränder. På grund av att Hjälmarens yt är sänkt är vegetations- och bottenförhållanden längs stränderna av sjöns övriga öar i allmänhet av sådan beskaffenhet att naturliga badstränder så gott som helt saknas. Detta har medfört att det i första hand är åsöarna i sjön som utnyttjas av det båtburna friluftslivet i Hjälmarens.

Den lilla ön, Stallgårn, rymmer ett rikt fågelliv med bl a en fisktärnkoloni, samt vigg, storskrak och strandskata.

Syftet med reservatbildningen är att för kännedomen om landets natur bevara en grupp geologiskt intressanta åsöar. Syftet är vidare att säkerställa en skötsel av området som ger allmänheten möjlighet till ett fortsatt utnyttjande av öarna för bad och rekreation under mer ordnade former, samt även att skydda fågellivet på och invid den sydligaste av öarna.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade karta som naturreservat.

Reservatföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 8 § naturvårdskungörelsen (1974:1028) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 1 - bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär
- 2 - anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel.
- 3 - anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och fridlysningsstavlör undantagna

1975-11-21

11.111-2000-74

- 4 - anlägga brygga utöver den i fastställd skötselplan
- 5 - uppföra byggnad annat än enligt fastställd skötselplan
- 6 - avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd utöver vad som framgår av skötselplan
- 7 - bedriva jakt i annan form än skyddsjakt

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående sak-
ägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken för-
pliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som fram-
går av till detta beslut fogad skötselplan.

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmän-
heten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författ-
ningar skall förbud gälla att

- 1 - medvetet störa djurlivet
- 2 - medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur
- 3 - göra upp eld under tiden 1.4 - 1.10 annat än på särskilt anvisade platser
- 4 - bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, ta frö och att skada vegetati-
onen i övrigt t ex genom att gräva upp örter, gräs, mos-
sor eller lavar
- 5 - beträda ön Stallgård under tiden 1.4 - 15.7
- 6 - tälta annat än på anvisad plats
- 7 - tälta mer än 2 dygn
- 8 - anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
- 9 - på ett störande sätt använda radioapparat, grammofon, bandspelare, musikinstrument o d

D. Bestämmelser jämlikt 7 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

a) Syftet med vård och förvaltningen

Huvuddelen av reservatet skall vårdas så att området på bästa sätt kan utnyttjas för allmänhetens friluftsliv, bl a genom skapande av öppna vistelseytor med nötnings-tålig markvegetation, samt bevarande av vindskyddande träd och buskpartier. Naturmiljön inom ön Stallgårn skal bevaras i nuvarande skick och fågellivet på denna ges et särskilt skydd.

b) Skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vård och reser-vatet genom att fastställa bifogade skötselplan, daterad 1974-08-26.

c) Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens natu-vårdsverk utfärdade anvisningar.

d) Förvaltare

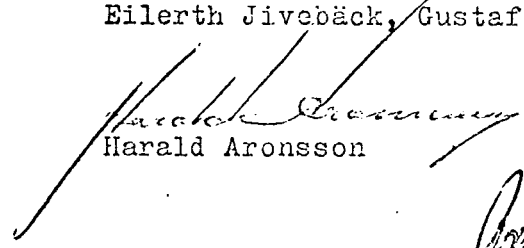
Naturreservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i samråd med markägaren.

e) Samråd

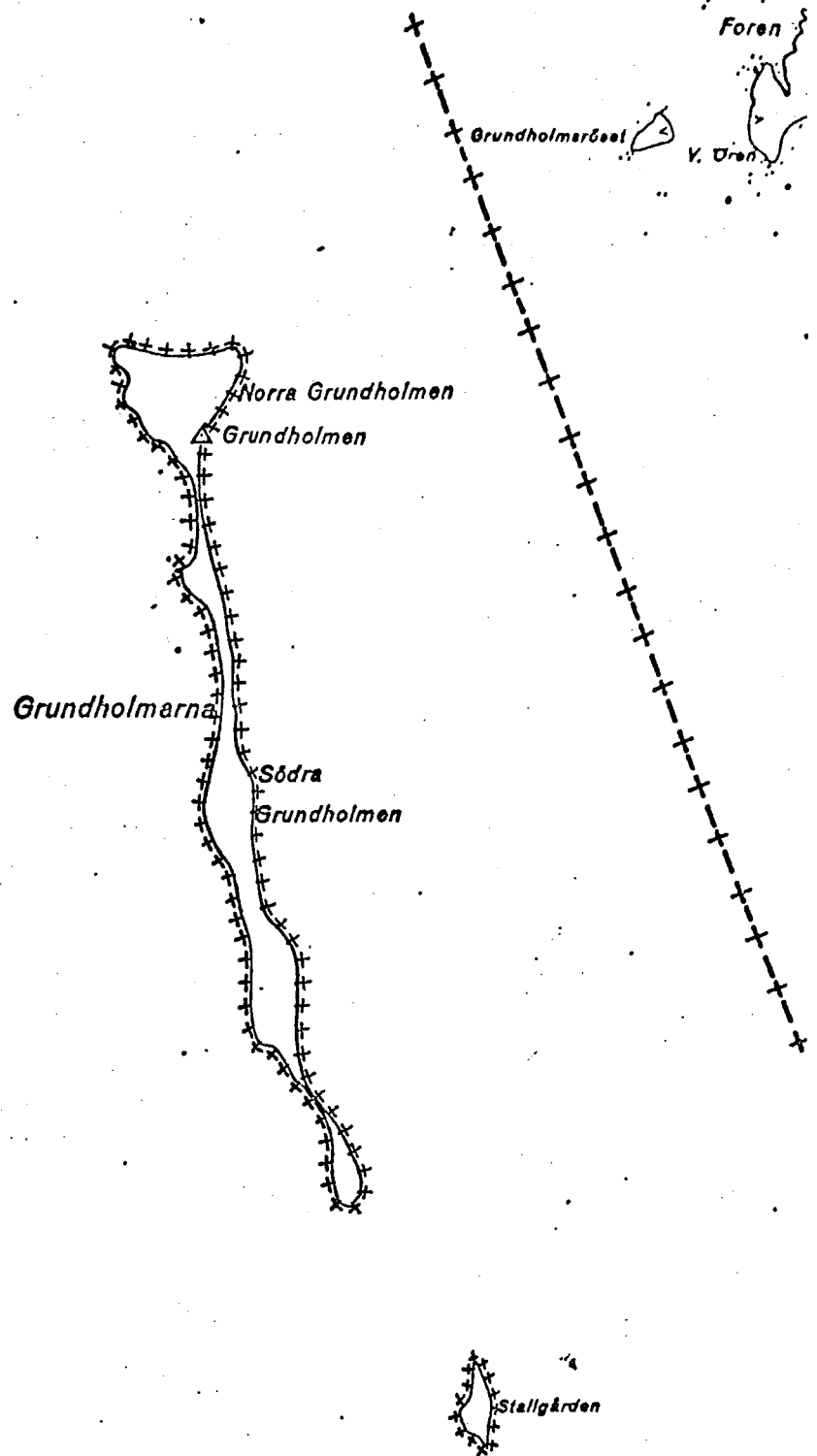
Samråd skall vid förvaltningen fortlöpande äga rum med berörda myndigheter och med skötselrådet.

Besvärshänvisning (jordbruksdepartementet) enligt bilaga.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse fattat beslut har förutom föredra-ganden, assistenten Göran Janzon, även länsrådet Ove Sundelius, bitr överlantmätaren Erik Ågren, förste länessessorn Nils Hakelien, länsarkitekten Bennert Johnsson och tf natur-vårdsdirektören Per Olov Föhr deltagit. I handläggningen har även naturvårdsdirektören Ingvar Hallberg deltagit. I styrel-sens beslut har deltagit landshövdingen samt ledamöterna Rolf Vinthagen, Olle Aldén, David Jonasson, Leif Hols, Eilerth Jivebäck, Gustaf Persson, Olle Skoog och Axel Holm.

Harald Aronsson

Göran Janzon

11.111-2000-74
Tillhör länsstyrelsens beslut
1975-11-21

NATURRESERVATET GRUNDHOLMARNÄ

Utdrag ur fastighetskartan
105 38

Skala 1:10 000

+++ Gräns för naturreservat

GJ/IL